

VĚSTNÍK
SOKOLSKÉ ŽUPY
KOMENSKÉHO

Ročník IX. V Uh. Hradišti v červenci-srpnu 1928. Číslo 7-8.

Bratr Jan Čapek - legionář - hrdina.

Dne 16. června t. r. Sokolstvo, sdružené v župě Těšínské Jana Čapka, oslavilo v Orlové 10. výročí hrdinné smrti býv. náčelníka župy Moravsko-slezské a zakladatele československých legií v Itálii. V Orlové na domě, odkud br. Čapek r. 1915 narukoval do světové války, byla odhalena pamětní deska. Na slavnostní odhalení dostavili se členové Čapkovy rodiny, jeho žena, sestra a syn, četné Sokolstvo, deputace vojska, legionářů, hasičů, skautů atd. a za italskou vládu italský konsul Dadone. Popis celé slavnosti jest ve „Věstníku sokolském“ v č. 27 na str. 438 a já chci se zde zmíniti podrobněji o životě br. Čapka.

Br. Čapek vyšel z chudé dělnické rodiny a těžce probíjel se životem jako rukavičkářský dělník. Sílou k tomu dodala mu veliká idea národní a sokolská. Již ve svém 16. roce vstoupil do Sokola vinohradského, kde věnoval se horlivě práci sokolské, stal se cvičitelem, což potom rozhodlo o jeho další budoucnosti. Nová sokolská župa Mor.-slezská potřebovala cvičitelů, i byl do jejich řad povolán br. Jan Čapek, kterému jeho přirozená inteligence a horlivé sebevzdělání dopomohlo k tomu, že stal se báňským úředníkem v Orlové. Měl před válkou velké zásluhy o rozvoj Sokolství ve Slezsku a o národní práci v tomto území těžkých národních zápasů, které jeho vlasteneckou povahu ještě posílily a zocelily. Politicky byl organisován ve straně lidovo-pokrokové.

Když musel za války narukovati jako rakouský voják, přešel dobrovolně na italské frontě a jeho touhou bylo, bojovati v řadách nepřátel Rakouska. Dostal se do tábora zajateckého, kde bylo asi 4.000 českých zajatců, i založil s několika druhy „Čes-

koslovenský dobrovolnický sbor", jehož členové museli se zavázati, že jsou ochotni bojovati se zbraní v ruce proti nenáviděnému Rakousku. Podobných kroužků revolučních tvořil se značný počet v této době v zajateckých táborech v Itálii, což jest skutečnou chloubou našeho hnutí. Všude bylo však mnoho překážek a práce velmi těžká. Také v táboře Čapkově — Santa Maria Capua Vetere, kde však příznivou podmínkou bylo, že tam byl shromážděn velký počet českých zajatců. Tam podařilo se Čapkovi sdružití kolem sebe několik set dobrovolníků, kteří postupně sami si vynutili lepší podmínky pro svou práci, když před tím vzbudili pro své snahy úctu aspoň některých italských důstojníků ve velitelství tábora. Hnutí rostlo živelně později v táboře padulském, když bylo posilováno přesvědčenými a rozhodnými dobrovolníky z jiných táborů a když bylo podporováno tiskem, písmem i osobním zakročením našeho ústředí pařížského a římského.

V Padule soustředil se postupně počet přes 10.000 českých zajatců, bylo to tudíž hlavní středisko pro náš dobrovolnický ruch, který tam pevnou rukou udržoval a vedl v dorozumění a spolupráci se římským ústředím právě br. Jan Čapek, jako neúporný starosta „Sboru“ a jeho skutečný vůdce. Nelze zde vypsatí v článku stručném jeho velikých zásluh. Vedle těch, které záležely v jeho práci, vzorném životě, náležitosti k největším právě ony, jež vyplývaly z jeho nezlomné pevnosti, které nezviklaly ani těžké pohromy.

Z nich byla nejnebezpečnější situace po italské pohromě u Caporetta, která zdála se vážně ohrožovati svými důsledky naše dobrovolnické hnutí. Ani ta nezlomila Čapka. Dovedl vzbuditi v dobrovolnících, v Padule shromážděných tenkrát již v počtu několika tisíc, takový ohlas, který překvapil i Italy. Jeho ústy volali naši hoši: „Právě nyní chceme vstoupiti do boje, abychom pomohli v těžké chvíli Itálii a abychom se i za ni pomstili na našem společném nepříteli“.

Naše hnutí konečně přemohlo všecky i nejtěžší překážky a došlo k prvnímu svému velikému cíli: utvoření samostatného československého vojska. Jeho hlavním kádrem byl právě dobrovolnický sbor padulský, z něhož naše vojsko v Itálii čerpalo téměř polovici své početní síly.

Na tomto úspěchu pracovala řada lidí, avšak nesporně hlavní zásluha o tento výsledek náleží právě iniciativě, vytrvalé práci a neoblomné pevnosti Čapkově, jenž zůstal až do utvoření vojska starostou Dobrovolnického sboru. Od tohoto okamžiku však nastává tragická část Čapkova života: jeho práce a snahy nebyly pochopeny novými činiteli, kteří v italském našem hnutí přišli k veslu, a kteří tohoto hnutí dostatečně neznali. Přes velké své zásluhy, které opravňovaly ho k důležitější funkci v našem vojsku a při nejmenším k okamžitému jmenování důstojníkem, byl Jan Čapek zařazen do vojska jako prostý střelec a jako takový

padl v jedné z nejprvnějších srážek, které podniklo naše vojsko s Rakušany, dne 17. června na Piavě, právě před 10i lety. Padl hrdinnou smrtí, smrtí slavnou, ale bohužel smrtí předčasnou a tragickou: někteří jeho přátelé napsali, že v zklamání a zneuznání, jakého se mu dostalo, br. Čapek si této smrti přál . . .

V demokratickém státě může to býti jedním z krásných projevů demokratismu, jestliže jeden pluk, jako u nás pluk č. 34 italské legie, nese krásné jméno: Pluk střelce Jana Čapka. Jest však s druhé strany toto pojmenování zároveň trvalým průkazem tragiky života Čapkova a křivdy, která se mu stala.

Důstojníkem naší armády, jimž měl se státi, ihned po utvoření její italské součásti v době války, stal se teprve po své smrti „in memoriam.“

Přes toto všechno, co znamená bolestný a tragický konec života Čapkova, zůstane jeho památka světlá a neposkvřněná a jeho dílo ověřeno pro všechnu budoucnost trvalou zásluhou a slávou.

Naše odbojové hnutí v Itálii, mělo-li míti úspěch a šťastně překonati nesčetné úskalí, překážky a obtíže, které stavěly se mu v cestu, potřebovalo lidí nejen nadšených a oddaných, nýbrž hlavně na předních místech lidí pevných a nezlomných.

A takovým byl br. Jan Čapek.

Tak nám ho líčí v „Národních Listech“ br. Hlaváček z vypravování jeho přátel.

A proto br. Čapek zůstane vždy chloubou veškerého bratrstva sokolského!
Olda Sudek.

K otázce sokolských vyznamenání.

Československá Obec Sokolská zahajuje anketu o úpravě sokolských vyznamenání. Ježto tato otázka zasahuje do širšího života sokolského, dáváme ji touto cestou veškerému svému členstvu na uvážení a žádáme o příslušná písemná rozhodnutí, abychom mohli brzy podati o stanovisku veškerého členstva naší župy Č. O. S. směrodatnou zprávu.

Z všeobecného hodnocení našeho sokolského snažení vyplývá i uznání nezištné práce jednotlivých příslušníků sokolského bratrstva.

Nejsem pro udílení řádů ani pro zvláštní odměnu dobrovolné a radostné národní práce, ať děje se to jakoukoliv formou, avšak tím více zdůrazňuji hodnocení zásluh sokolských pracovníků a vůdců, sleduje ideu spravedlnosti a momenty výchovné.

Uznání životní práce jistě těší každého, i toho nejskromnějšího v práci sokolské zešedivělého robotníka a jiným je nepřímou pobídkou k činu. Nedovedeme-li si sami oceniti vlastní práce, po jiných toho nečekejme, zvláště v dnešní době lhůstivosti a osobní ziskovosti!

K námětu Č. O. S. o udělení sokolských vyznamenání prozrazují předem své stanovisko a formují stručně i příslušný návrh takto:

Místo dosavadní plakety „Na stráž“ a medallionu Č. O. S. zavedeno budiž neobřadné písemné vyznamenání ve formě projevu, které by udílela jen Č. O. S. touž cestou, jak dosud se dělo. Vyznamenávání zasloužilých činovníků župních a jednot v dotyčných jednotách a župách, jak bylo navrhováno, nemělo by náležitě váhy ani účinku, nehledě namnoze k těžkosti jednání, jež mnohdy nemohlo by se snad přenést přes osobní a stranické zájmy na škodu spravedlivé a dobré věci.

Alois Cablík, Uh. Hradiště.

Budoucnost národa leží v našich rukou. Tak stále slyšeli jsme hlásati v naší vlasti. Dnes máme příležitost bojovati za svobodu a volnost našeho národa. Nikdo z nás nesmí zůstat zpět. Po návratu našem čeká nás práce veliká a nebude nad naše síly, když budeme připraveni a nadšeni. Organizace celého národa musí jíti ve šlépějích Sokolstva, by to, co jsme si za cenu našich životů vydobyli, mohli i nadále udržeti. V Sokolstvu musí býti celý národ. Všechno, co tomu zabraňovalo, překlene národ sám, poněvadž bude sám o sobě ve svobodné vlasti rozhodovati. Demokratický duch Sokola musí být vůdčí ideou příští naší vlády a výchově národa celého buď dán ráz výchovy sokolské již od nejútlejšího člena jeho! Započneme-li skutečně tak nový život svobody a samostatnosti, docílíme tím svornosti, která jest nezbytná každému národu, by zachoval svoji neodvislost.

Ze sokolské zvěti br. Jana Čapka. „V boj“, 29. dubna 1917.

Technická hlídka.

Ještě letos v září konají se závody Č. O. S. a to v šestiboji a závodu zvláštním, pak ve hrách házené a odbíjené. Závod prostý bude v Prostějově, závody ve hrách v Kroměříži. Obojímu závodu budou předcházeti vylučovací závody v župě, ve hrách mimo to ještě i závod v kraji, neboť jen nejlepší družstva budou připuštěna k závodu v Kroměříži. Netřeba snad ani připomínati, že podmínkou připuštění k závodům je dobré ovládnání letošních cvičení prostých. Uvádím-li to však přece, činím tak proto, aby nebylo pak nedorozumění.

Přihlášky k závodům nutno podati nejpozději do 10. srpna t. r. podepsanému.

Sletové slavnosti župní — které slibně začaly v den sokolské mládeže v Malenovicích, vyvrcholily v neděli 23. července t. r. sletem župy. V předvečer sletu byla zdařilá župní beseda s čísly tělocvičnými, hudbou a zpěvem. Z čísel tělocvičných třeba uvésti Humoresku sester ze Bzence, švihadla sester napajedelských, cvi-

čení se stálkami bratří napajedelských, různosti dorostenců z Uh. Hradiště a tluče bubeníček dorostenek z Malenovic — jež vesměs pěkně byla provedena. Podrobnosti o této besedě jakož i o průběhu sletu župního budou uveřejněny v příštím čísle z pera zpravodajů Č. O. S. Mohu předem však již tvrditi, že líbila se mně ukázněnost všech našich složek a jestliže snad tu a tam vyskytl se přece ojedinělý případ opaku, pak jsem přesvědčen, že ani to se již napříště neobjeví. Po této stránce jest již mnohem více porozumění. Co nesvědčí o kázni, to jsou nesmyslně mnohde vyplňované dotazníky číslu, jichž vůbec nelze pak v jednotě dodržet a výsledek? Roztrpčení a rozladění na obou stranách. Po této stránce třeba ještě pracovat a pak budeme jistě spokojenější. Více o tom až později.

Nazdar!

Jaroslav Štaša, náčelník župy.

Zpráva

o výsledku III. mezisletových závodů Č. O. S. pro župu Komenského.

Oddíl vyšší: Vlácil Antonín, Napajedla 91'50 bodů, 7 pořadí, Šiška Oldřich, Napajedla 85'75, 19.

Oddíl střední: Bláha František, Uh. Hradiště 96 bodů, 8 pořadí, Prášil Jaroslav, Uh. Hradiště 94'75, 14, Damborský František, Uh. Hradiště 93'50, 22, Ambrož Augustin, Bojkovice 91'25, 33, Pšenčík Antonín, Uh. Hradiště 91, 34, Solecký Svatopluk, Napajedla 91, 34, Rubner Václav, Koryčany 90'25, 39, Růčka František, Kunovice 87'75, 55, Pecka Ladislav, Kunovice 87'50, 57, Hostýnek Josef, Strážnice 86, 67, Bittner Jaromír, Napajedla 85'50, 71, Martinek Ladislav, Napajedla 85'25, 72, Zítek Lev, Uh. Hradiště 84'25, 78, Svoboda Cyril, Uh. Hradiště 83, 86, Bláha Jan, Uh. Hradiště 82'25, 91, Čáp Augustin, Uh. Hradiště 79'50, 105, Dobeš Josef, Napajedla 79, 110, Postřehovský Jaroslav, Strážnice 79, 110, Milíčka Josef, Bojkovice 72'25, 158, Skácel Josef, Strážnice 72, 159, Sedláček Jaroslav, Bojkovice 71'75, 160, Poláček Václav, Napajedla 70'80, 168, Sedláček Ladislav, Bojkovice 69'75, 174, Klofáč Oldřich, Strážnice 69'25, 178, Komárek Karel, Napajedla 68'50, 183, Janíček Oldřich, Uh. Brod 60'25, 223, Jurečka Antonín, Napajedla 58'75, 230, Kratochvíl František, Napajedla, 58'25, 232, Šalomoun Jan, Strážnice 52'75 bodů 249 pořadí.

Nižší oddíl: Straka Sylva, Napajedla 93'50, 18, Firtl Oldřich, Kyjov 92'25, 24, Jurča Vladimír, Uh. Hradiště 90'25, 34, Žák Ludvík, Veselí n/Mor. 89'75, 36, Pelikán Adolf, Koryčany 89'50, 38, Ludva Stanislav, Napajedla, 87'50, 51, Hrabinec Otakar, Vracov 86'75, 55, Stake Jan, Uh. Ostroh 86'50, 56, Stake Jan, Kyjov 85, 67, Zelda Josef, Napajedla 85, 67, Macků Josef, Uh. Hradiště 72'75,

93, Klučka Bedřich, Bzenec 82'50, 96, Jánoš Rudolf, Uh. Brod 81'30, 109, Daniel Josef, Uh. Hradiště 80'50, 118, Kutálek Jan, Uh. Brod 78'20, 142, Kolomazník Josef, Napajedla 77'75, 146, Pavlík Bartoloměj, Napajedla 77'75, 146, Bulla Karel, Uh. Hradiště 77'20, 153, Třicátný Vladimír, Kyjov 76'50, 160, Thér Karel, Uh. Ostroh 75'95, 166, Matulík Vojtěch, Uh. Hradiště 74, 189, Kristen Adolf, Vracov 73'25, 197, Koutný Jan, Bzenec 72'75, 204, Malíček Ludvík, Slavičín-Mladotice 72'50, 207, Hustý Ladislav, Uh. Brod 70'75, 222, Turza Jiří, Uh. Brod 70'60, 224, Dolina Rudolf, Bojkovice 70'50, 225, Mikulčík Antonín, Strážnice 67'50, 255, Urbánek Bohumil, Uh. Brod 65'70, 270, Bulla Antonín, Uh. Hradiště 57, 327, Lubinka Josef, Napajedla 55'20, 338, Pištělka Jaroslav, Strážnice 39'25, 368.

Ve středním oddílu závodilo 128 družstev. Naše župa měla tři a tato se umístila takto: Uh. Hradiště 562'55 bodů, 90'74%, pořadí 10, Napajedla 500'05, 80'65, 79, Župní II. 470'25, 75'84, 107.

V oddílu nižším závodilo 166 družstev. Našich pět se umístilo takto: Okrsek I. 522'125 bodů, 84'21%, Napajedla 495'20, 79'86, pořadí 88, Okrsek II. 492'20, 79'38, Uh. Hradiště 480'95, 77'57, Okrsek IV. 457'425, 73'77.

Ať docílené výsledky jsou vzpruhou a zároveň pobídkou k usilovnějšímu snažení umístiti se při závodech sletových co nejvýše! Tyršovo heslo: „Věčný ruch a věčná nespokojenost“ v tomto směru nejlépe mohlo by se uplatnit. Dále tudíž bratří — až na metu nejvyšší!

Nazdar!

J. Staša, náčelník župy.

Vzdělávací hlídka.

Vzdělavatelům jednot a poboček. Bratří a sestry! Podzim jubilejního roku budiž dobou zvýšené činnosti vzdělávací! Župa dodá Vám podrobné pokyny Č.O.S. jakým způsobem zaříditi ideovou přípravu k oslavám a jak lze tyto uspořádati. Pročtete vše bedlivě a volte pak podle místních poměrů způsob nejvhodnější a opravdu účinný! Nezapomínejte, že nejde jen o to, aby se oslavovalo, nýbrž že oslavy mají býti též propagací myšlenek, z kterých rostla naše svoboda. Připravte si již nyní plán podzimní práce!

Poněvadž jeví se nyní pokles ve vzdělávací činnosti v naší župě proti r. 1927, snažte se všude o nápravu, abychom nebyli zatlačeni v Č.O.S. s čestného místa (8. z 53 žup), na které jsme se loni dopracovali.

22. a 23. září bude v Uh. Hradišti župní vzdělávací škola, povinná pro vzdělavatele jednot, kteří dosud župní školou neprošli a přístupná všem členům vzdělávacích a cvičitelských sborů. Pomýšlejte včas na to, koho do školy pošlete, ale nedo-

pusťte, aby Vaše jednota nebyla zastoupena! Podrobný pořad a blankety pro přihlášky zašle všem jednotám i pobočkám žup. tajemnický úřad.

V červenci t. r. opustil naši župu br. Fr. Mikulášek, vzdělavatel IV. okrsku a jednoty v Bojkovicích. Po celou dobu svého pobytu v našem kraji byl horlivě činný v práci vzdělávací a téžce bude ho pohřešovati jak jednota tak i župa. Děkuji milému bratru za neúmornou a úspěšnou činnost a přeji mu, aby v novém působišti získal záhy takovou oblibu, jaké těšil se v župě Komenského.

Poněvadž dne 1. srpna t. r. stěhuji se rovněž z oblasti župy, žádám Vás, abyste nezasílali mně vzděláv. výkazů do Strážnice, nýbrž svým okrskovým vzdělavatelům. Mým zástupcem v župě je br. Frant. Milička, správce školy v Krhově u Bojkovic. Svou funkci, pokud to bude jen lze, budu zastávat až do ukončení správního roku 1928, aby nebylo třeba svolávat mimořádnou val. hromadu župní pro volbu nového vzdělavatele. Neloučím se tudíž dosud s Vámi a těším se na shledanou při žup. škole v září. Naší podzimní činnosti zdar!

Dr. Fr. Malínský, žup. vzdělavatel.

Naše župa trpí tím, čím trpí mnoho jednot naší župy: že odcházejí za svým povoláním z činných ti nečinnější. Tak odchází na nové působiště do Olomouce náš župní vzdělavatel br. Dr. Malínský a vzdělavatel IV. okrsku br. Fr. Mikulášek na nové působiště do Suchého Vrbného u Čes. Budějovic. Přejeme jim z plna srdce polepšení, ale jejich odchod znamená pro naši župu a IV. okrsek její citelnou mezeru.

Br. žup. vzdělavatel svou funkci bude zastávat až do valné žup. schůze dále z Olomouce a v župě v nutných případech zastupuje ho Fr. Milička, ř. uč. v Krhově u Bojkovic, který také zastupuje br. Mikuláška, jako vzdělavatele IV. okrsku. Bratři vzdělavatelé jednot IV. okrsku posílejte měsíční výkazy vzdělávací pravidelně na jeho adresu.

Připravujete již důstojné oslavy 10. výročí naší samostatnosti? Brožury o oslavách vyšly již v nakladatelství Č.O.S. O tom bližší na jiném místě. Nazdar!

Fr. Milička.

Nejen cvičit a závodit ve světové soutěži s národy druhými ve zdatnosti tělesné a tak dobývat národu slávy — jest směrem k metě nejvyšší, ale také splnění hesla a ducha našich písni sokolských, které nám byly vždy povzbuzením k další práci, velké myšlenky zakladatelů Sokolstva branností národa vybudovati a národ náš vymanit z pout a poroby germánské.

Z dopisu br. Jana Čapka, poslaného kanceláři Národní rady v Římě dne 20. prosince 1917.

Kodymovo desatero zdravotních přikázání.

1. Nedýchej než jen povětrí čisté — Vzduch boží duch.
2. Nejez, než jen když máš hlad a pokud máš hlad, a nejez než pokrmů, jež jsou tvému zdraví přiměřené! — Kam střídmost nechodí, tam chodí lékař.
3. Nepij, než jen když máš žízeň, a pokud máš žízeň, a nepij, než toliko nápojů tvému zdraví přiměřených! — Blahoslavená voda, ta rozumu nekalí.
4. Chovej své tělo čisté! — Třebas chudobně, jen když čistotně.
5. Hleď své údy navykati na studeno a tělo své otužiti. — Často-li se nastuzuješ, nesnadno se nastudíš.
6. Vzděláváš-li svého ducha, nezapomínej se nad tělem! — V zdravém těle zdravá mysl.
7. Nezahálej! — Stojatá voda hnije.
8. Po práci hleď se vyraziti! — Veselá mysl půl zdraví.
9. Pospí co potřeba, abys se zotavil! — Kdo chce mnoho znáti, nesmí mnoho spáti.
10. Včas potřeby neprodlévej užití náležitě pomoci! — Lepší malá pomoc, nežli veliká nemoc.

Vlastenectví, láska k vlasti jest oheň: jenom někteří jsou hlavněmi, uhlím, dřívím, které hoří, druzí však a ostatní buď se jen při tom ohni shřívají, aneb si jím svítí, aneb si při něm kaší vaří, aneb i dýmku a cigáry si zapalují.

Karel Havlíček Borovský.

Zprávy ze župy.

Z předsednictva župního.

I. Oslavy 10. výročí našeho národního osvobození.

Československá Obec Sokolská připravila pro oslavy 10. výročí naší národní svobody příslušné pokyny, které budou, jakmile je dostaneme, ihned jednotám rozeslány. Zatím šetřte pokynů, ve „Věstníku sokolském“ a Věstníku župním uveřejněných! Důstojné oslavy 28. října nepouštějte ani v době prázdnin z mysli!

II. Podniky jednot.

Letos opakují se znovu případy, že malé jednoty neb pobočky pouštějí se do podniků, na něž vlastní silou nestačí; proto výsledek nebývá vždy radostný. Nemyslím jen na stavby Sokoloven bez pevného finančního zajištění, což opět připomínám,

nýbrž i na podniky menší, jako jsou různé oslavy s přednáškami, divadla, akademie, veřejná cvičení a jiné. K přednášce musím napřed obstarat řečníka a pak teprve vylepení plakátů a nikoliv naopak, totéž platí o hercích při pořádání divadla a o cvičencích, případně družstvech při všech veřejných vystoupení.

Kolikrát bylo již připomenuto, že menší jednoty, které nejsou soběstačné, měly by mít veřejné cvičení každého druhého roku neb i později. V zájmu jejich a dobré věci radím, aby vysílaly vždy své zástupce do schůzí okrskových neb župních, kdež jedná se nejen o pravidelné činnosti, nýbrž stanoví se včas i pořad letních veřejných vystoupení. Složitá práce sokolská vyžaduje tohoto ukázněného bezpodmínečně. Budeme-li i v tomto ohledu všichni přesní, nestane se, aby veřejné cvičení bylo zároveň ve 2 nebo 3 sousedních neb blízkých jednotách. Nastane-li pak pro nepříznivé počasí ještě odklad, je vedle zaviněného zmatku škoda dvojnásobná. Podobné povinnosti má i župa, která podle zásadního usnesení musí do konce května každého roku předkládati Č.O.S. úplné pořady všech svých podniků.

III. Pozvání.

Veškerá pozvání i oznámení Č.O.S., týkající se na př. sletů, kladení základních kamenů, odhalování pomníků, slavností otevření Sokoloven, rozvinutí praporů atd., dějí se jen prostřednictvím župy a včas. Jde-li o zvláštní zastoupení neb řečníka, nestačí zvát jen plakátem, který je nutno župě vždy poslati.

IV. Letáky pro mládež k 28. říjnu.

Č.O.S. vydala k 10. výročí našeho národního osvobození dva letáky pro mládež a to jeden pro žactvo, druhý pro dorost. Oba hodí se znamenitě k rozšiřování mezi sokolskou mládeží při všech jubilejních oslavách.

Aby stanovil se náklad tisku je potřeba nejdéle do 15. srpna t. r. učiniti objednávku u knihoskladu Č.O.S., Praha III., Tyršův dům. Letáky, do této doby objednané, budou se účtovat 7 Kč za 100 kusů mimo poštovné. Méně než 100 exempl. jednoho letáku za tuto cenu nelze objednat.

Po této době bude se účtovat jakékoliv množství letáků po 9 Kč za 100 kusů mimo poštovné. Jiných slev župám ani jednotám poskytováno nebude.

Bratři a sestry, jde o velmi důležitou akci připomenouti mládeži, která nepamatuje se již na hrůzy války, význam velikých událostí před 10 roky, proto očekáváme, že věnujete této dobré věci veškerou pozornost a s objednávkou si pospíšíte! Čím dříve, tím lépe.

V. Nové Sokolovny.

Letos, v roce 10. výročí naší národní svobody, bylo zbudováno v nejhudších krajích naší župy několik tělocvičen a hřišť,

k nimž druží se nová Sokolovna ve Bzové u Bojkovic, jež byla dne 8. července 1928 za velké účasti Sokolstva a uvědomělého místního i okolního občanstva otevřena a svému šlechtnému účelu zasvěcena. Župu i Československou Obec Sokolskou zastupoval a bratry a sestry bzovské jménem obou pozdravil žup. jednatel Alois Cablík z Uh. Hradiště. Ať nové Sokolovny, pomníky to nezištného sokolského úsilí, stanou se stánkem zdraví a síly, osobní a národní hrdosti, chrámem občanských ctností a ušlechtilosti!

VI. Změny činovníků.

Mezi událostí, týkající se vnitřního života župy, zaznamenáváme odchod dvou vzorných bratří a osvědčených činovníků, kteří za svým povoláním odcházejí na nová působiště:

Br. Dr. František Malínský, župní vzdělávatel, odchází ze Strážnice do Olomouce a br. František Mikulášek, vzdělávatel IV. okrsku z Bojkovic, do Suchého Vrbného u Českých Budějovic. Oba zanechávají v naší župě hlubokou brázdou sokolské práce, již župní předsednictvo, hledajíc za ně náhradu, s tím větším uznáním přehlíží.

Bratří, děkujeme Vám při této příležitosti upřímně za důkladnou práci a lásku k našim sokolským ideálům, přejeme Vám na novém působišti v další práci zdaru a hojně štěstí. Ještě se neloučíme, protože Vás neradi ztrácíme. Nazdar!

Za předsednictvo sokolské župy Komenského :

Alois Cablík, župní jednatel.

Zprávy z okrsků.

Ze IV. okrsku. Ve čtvrtek dne 7. června t. r. konali schůzi v Uh. Brodě vzdělavatelé IV. okrsku. Dostavili se bratří z Bojkovic, Hradčovic, Krhova, Nivnice, Pitína, Pozlovic, Rudic, Slavíčína, Uh. Brodu, Vlčnova a Záhorovic. Omluvili se bratří z Komny, Bzové, Přečkovic a Slavkova. Zástupce svého do schůze nevyslaly: Bánov, Havřice, St. Hrozenkov, Luhačovice, Újezdec a Veletiny.

Okrskový vzdělávatel podal zprávu o vzdělávací činnosti IV. okrsku za první čtvrtletí t. r.; která byla celkem dobrá. Podle zaslaných výkazů bylo vykonáno 94 proslovů, 15 přednášek (málo sokolských témat), 3 besedy, 3 rozhovory (málo), 10 divadel, 9 vycházek, 3 sokolské školy, 14 zábav a 1 koncert. Přesný obraz činnosti bude lze podat, až všichni bratří vzdělavatelé pošlou výkaz za uplynulé čtvrtletí.

Jednáno o jubilejní vzdělávací škole sokolské, která bude konána v září v Uh. Hradišti. Každá jednota a pobočka jest povinna vyslati 1 člena vzdělávacího sboru a uložití mu, aby byl přítomen všem přednáškám a celému jednání.

Podrobně debatováno bylo o přípravách na oslavu 10. výročí trvání republiky; Probrán a rozveden program oslav, navržený Č. O. S. a župním vzdělávacím sborem. Čilé debaty účastnili se všichni bratři; návrhy podali; br. Klvač, Hromčík, Zabloudil, Václavík a Hlavatý.

Program jubilejních oslav bude rozeslán jednotám a pobočkám v měsíci srpnu. Schůze skončena v půl 3 hod. odpoledne.

Bratři vzdělatelé IV. okrsku! Slíbili jsme si, že radostně budeme pracovat a šířiti myšlenku sokolskou v našich slováckých dědinách. Slíbili jsme si, že přičiníme se o důstojnou oslavu 10. výročí trvání republiky. Slíbili jsme si, že shledáme se o župní škole Sokolské v Uh. Hradišti. Neshledám se tam s Vámi. Odcházím na nové působiště do Čech. A že nemohu stisknout ruku Vám všem osobně, činím tak v duchu vše a dlouze. Přeji Vaší práci v Sokolovnách, v rodinách i ve Vašem povolání plného zdaru. — Osm let pracovali jsme společně! Za tu dobu poznal jsem ve Vás milé druhy, oddané bratry a dobré pracovníky sokolské. Neochabujte v záslužné své práci. Konejte ji nadále s tou láskou jako dosud! Prohlubujte vzdělávací práci Sokolskou! Krácejte mužně, odhodlaně a vytrvale k vysokým metám sokolským!

Nazdar!

Fr. Mikulášek.

Vzdělávací činnost ve IV. okrsku bude řídit br. František Milička, ř. učitel, Krhov, pošta Bojkovice. Jemu adresujte všechny dotazy a zasílejte výkazy o vzdělávací činnosti! M.

Zprávy z jednot a poboček.

Uh. Hradiště. Výročí smrti Mistra Jana Husa uctila tělocvičná jednota Sokol s církví českobratrskou, československou a Volnou myšlenkou přednáškou ředitele br. Ingra z Vracova dne 6. července 1928 o 10. hod. dopoledne. Přednášející provedl nás hluboce založenou řečí po stopách pravdy Husovy přes hranici kostnickou až po dnešní dobu ideové vřetnosti a závodění tradic. V roce 10. výročí naší národní svobody vzpomínáme s tím větší vroucností mučedníka kostnického a jeho hrdinného bratrstva, jehož duch dodával nám odvahy a síly v dobách nejhorších a živil za světové války náš národní odboj za hranicemi i doma dle slov: „Nepřátel se nelekejte a na množství nehleďte!“ A. C.

Strážnice. Členská besídka dne 26. června 1928 na rozloučenou s br. vzdělavatelem Dr. Frant. Malínským a jeho chotí sestrou Olgou Malínskou, při níž bylo přítomno 111 bratří, sester, členů, dorostu a žactva, podala krásný důkaz o tom, jaké oblíbení br. Dr. Malínský a jeho chof v naší jednotě se těšili a jak jejich práce pro jednotu i celou naši veřejnost je uznávána. Oba stali s členy jednoty v listopadu roku 1923 a již tehdy zúčastňovali s porad o župním sletu ve Strážnici v r. 1924. Br. Dr. Malínsk

ujímá se přednáškové činnosti v Sokole a v Okresním osvětovém sboru veřejnou přednáškou 5. července 1924 „Hus a naše doba“, konanou na táboru lidu ve Strážnici. Udán za tuto přednášku nadřazeným orgánům, musí snášeti první nepříjemnosti za svou veřejnou činnost ve Strážnici. V dalších svých veřejných přednáškách, konaných v Sokole, v Okresním osvětovém sboru ve Strážnici, v okolí i v jiných okresech o Žižkovi, Masarykovi, K. Havlíčku Borovském, Al. Jiráskovi, Fr. Palackém, Mistru Janu Husovi, uplatňuje své znalosti historické i svůj pokrokový názor, v přednáškách o Sokolstvu a jeho poměru k jiným veřejným otázkám a institucím, o poměru vynikajících vůdců národa k Sokolstvu, o sletech a jiných podnicích sokolských, dává výraz své lásce k myšlence sokolské. Zvolen v lednu 1925 vzdělavatelem naší jednoty, rozvíjí intenzivní vzdělavatelskou činnost. Počet vzdělavacích podniků za rok 1925 stupňuje se s 65 na 92 v roce 1926 a na 158 v roce 1927. Br. Dr. Malínský organisuje v těchto letech zdařilé vzdělavací školy pro nové členy, sám zúčastňuje se vzdělavacích škol župních a Čs. obce sokolské. V r. 1926 zvolen župním vzdělavatelem, řídí a organisuje vzdělavatelskou činnost v župě s takovým úspěchem, že župa Komenského postupuje v této činnosti z 42. místa v r. 1925 na 29. místo v r. 1926 a na 8. místo v r. 1927. Jeho činnost neomezuje se však jen na funkci vzdělavatele. V roce 1924 pomáhá br. Jandákovi a br. Cejnarovi při zřizování krásného loutkového divadla pro jednotu a působí činně při všech loutkových představeních. V roce 1927 přijímá funkci cvičitele žactva, stává se členem cvičitelského sboru a dokazuje svou prací, co znamená pro jednotu sokolskou obětavý a činný bratr cvičitel-vzdělavatel. Když v r. 1927 zřizovala naše jednotu letní hřiště, byl br. Malínský mezi prvními, kteří zúčastnili se prací na tomto hřišti. I v jiných akcích jednoty vychází iniciativa velmi často od br. Malínského. V r. 1924 dává podnět ke konání sbírky na stavbu Sokolovny, uskutečňuje ji s nemalým úspěchem v r. 1925. V dalších letech neopomíjí žádné příležitosti k tomu, aby iniciativa k veřejným oslavám a projevům, ať jde o oslavy Husovy či 28. října nebo jiné, vycházela vždy ze Sokola. Vzpomenouti dlužno také jeho akce k získání žactva v r. 1927, k uspořádání a doplnění spolkové knihovny, k hojnějšímu odebrání sokolských časopisů. Br. Dr. Malínský a jeho choť pracovali také v jiných spolcích. Bylo již vzpomenuo činnosti v Okresním osvětovém sboru; oba pracovali v Okr. péči o mládež, v Čsl. červeném kříži i jinde. A tak při členské besídce dne 26. června br. starosta Dr. Jar. Koutecký vylučuje a oceňuje tuto mnohostrannou činnost br. Dr. Malínského a jeho choti, právem prohlásil, že naši jednotu odchodem jejich stihá velmi těžká ztráta. Poděkovav jim za všecku práci pro jednotu, přál jim plného zdaru na novém působišti v Olomouci, kam br. Dr. Malínský na místo profesorské a sestra Malínská jako učitelka dnem 1. srpna t. r. odcházejí. Za cvičitelský sbor učinil projev br. náčelník Jar. Postřehovský, za do-

rost J. Kresta, za studentstvo br. Miloš Koutecký. Jménem pokrokové veřejnosti ve Strážnici i v okolí poděkoval oběma náměstkům starosty br. Ant. Beck a přál jim, aby na novém působišti dočkali se pochopení a uznání, jakého jsme svědky při této besídce. Toto pochopení a uznání dokumentováno bylo nejen velkou účastí při besídce, nýbrž i srdečnými projevy, krásnými květinovými dary a památkem vkusně ozdobeným, do něhož všichni přítomní se podepsali. Br. Dr. Malínský jménem svým i své choti poděkoval za všechny tyto projevy uznání a bratrské lásky. Privil, že pokládal vždy svou práci v Sokole i ve veřejnosti za svou povinnost a ujistil přítomné, že uchová naši jednotu, všechny přátele i Strážnici v nejlepších vzpomínkách. O hudební a zábavní část besídky postarali se s nevšední ochotou naši známí umělci br. Hugo Nossek, sl. L. Nossková, br. Ing. Frant. Pásek i „impressario“ br. Al. Obdržálek. Br. Hugo Nossek doprovázen na pianě sl. L. Nosskovou, zahrál mistrně několik krásných houslových skladeb, br. Ing. Fr. Pásek, doprovázen rovněž sl. Nosskovou, přispěl ke zdaru besídky svým milým a příjemným barytonem, zazpívav několik náladových i vtipných písní. Přejeme si všichni, aby tato zdařilá besídka byla br. Dr. Malínskému i jeho choti milou vzpomínkou na jednotu i město Strážnici. Nazdar! B.

Ze Bzové. Otevření nové Sokolovny spolu s veřejným cvičením IV. okrsku 8. července t. r. bylo pěkným svátkem nejen pro Bzovou, nýbrž i pro širší kraj bojkovský a IV. okrsek naší župy, neboť krásné počasí umožnilo Sokolstvu a jeho příznivcům širšího okolí poradovati se z výsledků namáhavé, obětavé a zrovna vzorné práce Sokolů a občanů bzovských. Sokolovna, obecní dům se záložnou, hasičským skladištěm, čítárnou a infekční místností dokumentují v této malé horské a chudé vesničce, jak krásné pochopili její občané, čím oslaviti nejlépe 10. výročí naší samostatnosti. K budově, pěkně postavené na samém kraji vesnice, sjíždějí se už z rána autobusy a nákladní auta Sokolstva IV. okrsku na dopolední zkoušky a k ní přichází odpoledne za zvuků nivnické hudby mohutný, celého okrsku důstojný průvod žactva, dorostu i členstva sokolského, doprovázeným četným obyvatelstvem místním i širšího kraje. Okolí, prapory a věnci ozdobené budovy plní se davy obyvatelstva. Slavnost otevření zahájena slavnostním proslovem župního jednatele br. Cablika, který v něm výstižně vytýčil, čeho máme vzpomínati z minula, čeho nezapomínati v přítomnu a čeho pamatovati v budoucnu, abychom zůstali co Sokolové a občani svobodné republiky věrni své jedině pravé tradici husitské a ideám Tyršovým. To uvědomujme si zvláště letos, v 10. výročí naší samostatnosti a při takových slavnostních příležitostech jako dnes. Po proslovu následovaly blahopřejné projevy jednoty brodské, pobočky Krhova, mateřské jednoty bojkovské, jednoty záhorovické, pak předání klíčů a upřímný děkovný proslov místního starosty obce, br. A. Menšíka. Státními hymnami byla krásná tato slavnost skončena a průvodem odešlo se do blízké

stinné zahrady, kde konalo se veřejné cvičení IV. okrsku. Posudek o něm ponechávám technickému odborníku, ale pochváliti třeba péknu a pečlivou úpravu cvičiště. Milé pobavení při koncertu sokolské hudby nivnické po veřejném cvičení zdrželo zde návštěvníky do pozdních hodin večerních. Tak radostně otvírali jsme už třetí novou Sokolovnu v našem zapadlém IV. okrsku: Komna-Slavičín-Bzová. M-a.

Z Uh. Ostrohu. Dne 3. června t. r. sehrál náš čilý dramatický odbor za režie br. Chloupka zpracovaný dramaticky román V. Neubauera „Sextánku“, dobře známý čtenářům „Hvězdy“ v rouše románovém. Zdramatisování není právě nejšťastněji provedeno, román jest rozdělen na 7 obrazů odehrávajících se na různých místech, a podle poznámek v textu divadla uvedených jest zřejmo, že autor, který román dramatisoval, nerozuměl dobře divadelní technice. O tom svědčí poznámky pro herce jako „začervená se jako chlapec“, „zbledne“ o nichž jest každému i laikovi zřejmo, že jich provésti nelze. Věc sama jest líbivá a nechybí jí výchovných momentů, odehrává se v Praze ve středněškolském prostředí, není trivialní, proto je nepochopitelné, proč žákům měšťanských škol nebylo dovoleno tohoto docela nevinného divadla se zúčastniti. Pokud týká se provedení divadla samotného, jediné, co lze režiséru vytknouti, jest nedostatečně provedená dekorace. Působí nepříjemným dojmem, vidí-li obecenstvo v každém obraze na scéně, třebaže každý obraz odehrává se v jiném místě, tentýž nábytek, není-li místnost, jako na př. ředitelna vyzdobena ani obrazy, kobercem atd. Velikým plus režisérovým však byla a jest okolnost, že dovedl se začátečníky herci, vlastně herečkami, hrajícími žáčky dívčí školy, věc nacvičiti takovým způsobem, že na těchto nebylo pozorovati začátečnické trémy a pravidelně se vyskytujících chyb začátečníků, kteří čekají, až padne jejich „narážka“, načež teprve začínají povídati svou úlohu. Nejtvrdsí oříšek, prvé jednání, odehrávající se na chodbě ústavu, bylo sehráno dokonale a právem dalo tušiti, že stejně dokonalým způsobem herci zhostí se svých úloh i v dalších jednáních. Toto očekávání nezklamalo a diváci, kteří projevíli o hru značný zájem, byli s provedením divadla dokonale spokojeni. Jako nováčkové, vystoupivší bratři Šlejtr, Vaculík, ses. Pechanová, se zvláště dobře osvědčili, a lze o nich říci, že budou znamenitou podporou naší scény. Na bru. Šlejtrovi-Masopustovi bylo ovšem ihned poznati rutinovaného herce, který, ač komik, dovedl sehráti ve vážných okamžicích svou úlohu tak, že by v něm komika, který před okamžikem ještě svými výkony vyvolával smích, nikdo nebyl poznal. Profesorský sbor ústavu byl důstojně reprezentován ses. Foretovou, která, ač již dávno na scénu nevystoupila, nezapomněla na herecké praktiky, získané na našem divadle ještě v letech předválečných. Profesorka Zíková-Braunová, mstivá a uštěpačná vžila se dokonale do své úlohy a sympatickou postavu profesorky dobře vystihla ses. Omelková. Inž. Břnu sehrál, jako

všechny staré role, procítěně a upřímně br. Bata, jemuž důstojně se po bok řadil výkon sestry Mentíkové, která zejména v lyrických momentech modulací hlasu dávala vytušiti, že úlohu prožívá. Sympatickou postavu matky profesora Sychravy hrála osvědčená ses. Kamarádová, která znovu dokázala, že, ač pravidelně hraje úlohy komických starých, dovede procítěně podat úlohy starostlivé a dobrácké matky. V titulní úloze, bohužel naposled u nás, vystupovala sympatická interpretka lyrických rolí ses. Ventrčová, jejíž „Sextánka“ byla tak, jak si ji každý z nás a to při čtení románu v duchu vytvořil. Ovládá dokonale techniku hlasovou, roli samu též, a nutno konstatovati, že prozatím náš sbor nebude mít za ni náhrady. Přejeme ji, aby na novém svém působišti ve Bzenci, byla tamějšímu dramatickému odboru tím, čím byla našemu, vždy příjemnou partnerkou a milou představitelkou lyrických rolí. Žačky ústavu sehrály sestry začátečnice velmi dobře a scény, v nichž měly znázorniti ducha dívčí školy, byly naprosto dokonalé. Nezbytně jest se zmíniti o pěkném duetu Dra. Mrázka a sestry Pechanové, o níž by jistě nikdo nebyl tušil, že jako začátečnice dovede si tak dobře se svou úlohou poraditi. Vyjímala se velmi dobře vedle vážného, svědomitého dra. Mrázka a vážnost role osvěžovala svým vrozeným veselým temperamentem. Nazdar!

JUC. Zdeněk Schätzko.

Vydobít, obnovit stát našeho národa a zařídit jej v duchu našich dějin — toť naše republika — republika jako záštita svobody všech a spravedlnosti všem. Za světové války musili jsme se brániti, musili jsme tasiti meč podle vzoru Žižkova. Po válce a v míru jdeme po stopách Komenského, neboť v práci a vzdělání jest naše spasení.

Z projevu presidenta Masaryka k legionářskému sjezdu.

≡ B E S Í D K A. ≡

Se sokolským plukem na Slovensku. *)

Fr. Loubal.

V Bratislavě způsobil náš sokolský pluk Svobody č. III. svou výzbrojí a ukázněným pochodem pořádný rozruch. Vtáhli jsme do města v přilbicích a se vztyčenými body. Prošli jsme tak Bratislavou za zpěvu a zabočili pak na hrad, kde byli jsme ubytováni. Celá Bratislava — přátelská i nepřátelská — byla na nohou. Zdálo se nám, že nás drží v okolí Bratislavy z těchže důvodů jako

*) Úryvek z knížky „Z československé fronty“, která je v tisku (s obrazy). Objednati lze u autora: Prof. Fr. Loubal, Brno-Řečkovice, Poděbradská

před tím br. S. Voda, brněnský posádkový velitel, v Brně. — Náš pak americký stejnokroj pomátl Bratislavany tak dokonale, že nás mnozí pokládali za americké vojsko a naši bratři měli z toho radost.

Hůře však bylo s naším ubytováním. Nebylo s dostatek místa a tak spokojili jsme se i kavalcí italské domobrany, která byla právě ve službě. — Tato okupace kavalců neobešla se však bez malých humorných dobrodružství. V noci totiž praví majitelé kavalců vrátili se ze služby a velmi se divili, že mají „postele“ obsazeny. Dlouho se nerozmýšleli a přilehli si na kavalce k nám. I já se ráno probudím a vidím, že spíme na kavalci dva. Podívali jsme se jeden na druhého, usmáli se a řekli si, že se dva vyspíme také — a s chutí dospávali jsme poslední veršičky. — Vždyť nás čekala ráno velká přehlídka.

Časně z rána nástup bez toren, ale v přilbicích a se vztyčenými bodly. Šla z nás vskutku hrůza. — Všichni pěkně oblečeni, šišáky na hlavě a bodla na puškách v ranním slunci jen ligovala. Vyrázili jsme z hradu a přišli první na místo srazu na náměstí Republiky. Vzburcovali jsme zase Bratislavu a byli opět středem zájmu. Dorazily i druhé oddíly, ale my se přece jen lišili od ostatních nejen výzbrojí nýbrž i výcvikem, který měli jsme již francouzský. Nebylo na nás tudíž již nic rakouského a měli jsme z toho radost. — Přehlídka začala proslovem ministra dra V. Šrobára. Za jeho proslovu kroužila nad Bratislavou létadla a zasypávala nás papírovými trikolorami. Následovalo dekorování vojinů, kteří vyznamenali se za bolševického vpádu. Měli jsme radost, že jich bylo nejvíce od pražského sokolského pluku Stráže Svobody za boje u Nových Zámků. — Pak bylo defilé před ministrem drem V. Šrobárem a generálem Mittelhauserem a návrat do kasáren. Při defilé jsme se vytáhli, jak jen jsme mohli, a naše energické chování neušlo pozornosti zkušeného generála, který nahl se k ministrůvi a na něco ho upozorňoval. Metoda Vodova došla ocenění a uznání i tu.

Odpoledne měli jsme volno na přehlídku města. Sešli jsme se skoro všichni u nábřeží, které nás nejvíce poutalo, poněvadž druhá strana náležela Maďarům a také most do Petržalky náležel nám jen z polovice. Nejlepší výhled do Petržalky byl však z hradu, odkud mohli jsme pozorovati i maďarské oddíly, jak přicházejí nebo odcházejí na druhém břehu Dunaje do služby. Svrběla nás kůže a tak rádi bychom bývali uslyšeli rozkaz, abychom pustili se do obsazení i druhého pobřeží. Zvláště ta maďarská polovička mostu nás velmi pálila. Ta rudá bolševická maďarská vlajka na druhé půlce mostu byla nám ostrým trnem v oku. Nedalo se však nic dělati proti vůli představených.

Našeho pobytu v Bratislavě nebyla však na dlouho. Navečer odešli jsme již na nádraží a vrátili se vlakem do Stupavy. Před nástupem do vlaku rozloučil se s námi úsekový velitel plukovník Brau. Přišel nám vyříditi nejvyšší spokojenost generála Mittelhausera a slíbil nám, že se musí s námi blíže seznámiti, když způ-

sobili jsme takový dojem. Jako velitel Bratislavy bude volnější, když jest již vše ostatní v řádném chodu. S námi, veliteli rot i praporu, rozloučil se stiskem pravice a bratřím do vozů provolal své „nastár“. Obešel při tom všechny vozy našeho vlaku, aby tak dal všem bratřím najevo svou spokojenost. Myslím, že bývali by za to skočili pro něho i do vody. — Nejvíce zářil br. Tonda Veselý, velitel praporu. Měli jsme z úspěchu všichni radost, neboť kdo by se netěšil nad výsledkem poctivě míněné a také konané práce? — Nelitovali jsme již ani zkaženého veřejného cvičení, které měli jsme míti toho dne ve Stupavě, neboť jsme poznali, že naše veřejné ustoupilo zájmům vyšším, zájmu státnímu.

A přece nedočkavě vraceli jsme se do Stupavy a odmítní ještě den volného pobytu v Bratislavě za odměnu. Ve Stupavě byli jsme doma. Však nás již obyvatelstvo čekalo i s naší hudbou na nádraží a bratří, sotva vlak zastavil, vyskákali z vozů a vpadli za zvuků hudby do jásavého tance. Zavzněl však povel praporečnického velitele k nástupu a již se vše jako na drátkách fádilo k odchodu. Vtáhli jsme s veselou do Stupavy, rychle se převlékli a hajdy na náměstí na koncert. — Však bratří věděli proč spěchají, neboť hudba vylákala na náměstí i jejich vyvolené.

Teď jest naší povinností žíti pro svobodu a svobodně uskutečniti v malém i velkém své ideály legionářské. Těm ideálům zůstaneme věrni. Demokratická republika podle našeho programu má úkol chrániti každému občanu důstojnost člověka, a to bez svobody a samostatnosti není možné. Demokratická republika musí uskutečnit spravedlnost politickou a sociální; demokratická republika usiluje o rovnost občanů nejen před Bohem, ale v prvé řadě před lidmi. Budeme svou demokratickou republiku hájit vždy, všude a proti všem jejím odpůrcům.

Z projevu presidenta Masaryka k legionářskému sjezdu.

Sokolským životem.

Tělocvičná jednota Sokol v Hranicích otvírá ve dnech 11.—12. srpna t. r. novou Sokolovnu. Vybudována je na levém břehu Bečvy pod zalesněnými výběžky hor vsackých nákladem 1¼ mil. Kč po boku letního cvičiště 120x100 m velikého. Rozměry její jsou 67'85x23'80 m. Rozměry tělocvičného sálu 26x14 m (výška 8'30 m), přísálí 26x4 m, předsálí 17'85x14'80 m; estráda 14x7 m (pro těl. akademie), restaurační místnosti 8'80x6 m. Nad přísálím jest galerie, nad předsálím místnosti pro výbor jednoty, knihovnu a archiv. Dále jsou tam šatny a sprchy pro muže a ženy, zvláštní místnosti pro cvičitelské sbory mužů a žen a byt sokolníkův. Budova jest ústředně otápena a elektricky osvětlena.

Svaz lužickosrbského Sokolstva sdružuje 16 jednot. První lužická Sokolovna staví se v Budyšině.

5. července t. r. Sokol I, v Prostějově otevřel své stadion, jenž svou rozlohou i zařízením jest jistě největší v republice. Ti, kteří zúčastnili se krajského sletu v Prostějově obdivovali jeho ideální polohu i celé zařízení. Letní cvičiště má tvar nepravidelného čtyřúhelníku a rozděleno jest na dvě nestejně části, z nichž severní větší část určena jest pro vlastní tělocvik, menší pro hry a zábavy. Basén, do něhož čerpá se voda vlastním vodovodem, má rozměr 25x33,3 m, při něm jsou postaveny zděné šatny, 26 kabin a dvoje otevřené šatny v délce 13 m, při nich pak jsou rozsáhlé sprchy a záchody. Na pískovišti při západní hranici stadionu jsou zřízeny sluneční lázně v rozměrech 40x15 m. Vlastní letní cvičiště má podobu elipsy v osách 80 m a 150 m a stačí pro 1.000 cvičenců. Kol cvičiště jest 5 m široká závodní dráha. Rozsáhlé nářadiště jest volné a přístupné. Na jižní straně letního cvičiště jsou postaveny vstupní brána s hudebním pavilonem nad ní a tribuny, jež jsou 120 m dlouhé o 7 stupních s 1200 sedadly. V severní části stadionu jest zbudována letní tělocvična podle návrhu architekta br. E. Žáčka. Obsahuje tělocvičný sál rozměru 15x28 m o výšce 6 m, šatny pro dorost i členstvo a sprchy vedle malého nářadiště. Nejzajímavější částí stadionu jest dětský koutek s mělkým basenem 12x20 m pro koupání s četnými pohodlnými úpravami. V sousedství tohoto jsou hřiště pro dospělé, pro tenis, házenou, volej-ball a j. Nechybí tu Domovina, restaurace rozměru 10x18 m s přilehlou čítárnou, za ní pak jest kuželna. Při vstupní bráně jest domek sokolníka, z něhož jest přehled po celém prostranství. Celý stadion na obvodu i podél hlavní cesty jest osázen stromy a keři. Prostějovští mohou být hrdi na své stadion, dílo lásky, krásy a dobra pro zdraví své vlastní i příštích generací.

Sokolské písemnictví.

Th. Kopecký – A. Šebánek: Dějiny Sokola píšeckého. 1868—1928. Nákladem Tělocvičné jednoty Sokol v Pisku 1928. Stran 144. Na paměť 60. výročí svého trvání Sokol v Pisku v Čechách vydal důstojný památník své sokolské činnosti. Rozvržen jest na 5 částí, v nichž bratři Kopecký a Šebánek účelně shrnuli vše, co jednotka píšecká prožívala pamětihodnějšího od svých počátků až do roku jubilejního. Jsme svědky jejich snah o vybudování vlastního stánku i práce pod vlastním krovem. S pozorností sledujeme osudy jednoty za světové války, její odvalu pořádati v r. 1918 slavnost jubilejní, památné chvíle národního převratu i výsledky sokolské práce v osvobozené vlasti za první desetiletí. Památník doplněn několika fotografiemi.

Bratr Jan Čapek, náčelník sokolské župy Moravsko-slezské zakladatel a starosta čs. sboru dobrovolců v Itálii. Vydala sokolská župa Moravsko-slezská a Těšínská sokolská župa Jana Čapka. Slezská Ostrava 1928. Stran 96. Pietní soubor vzpomínek sokolských přátel na br. Čapka jako člověka, Sokola i budovatele našich legií v Itálii. Kniha vděčné úcty k tomu, jenž své sokolství v zajetí tiskem i slovem uplatňoval na prospěch českého odboje za hranicemi. Naše župa jest ochrankou župy Těšínské, nemělo by proto býti ani jedné naší jednoty, která by neměla ve své knihovně této pietní knihy o muži-hrdinovi-Sokolu, jenž stal se průkopníkem sokolství v kraji národnostně ohroženém.

Knižní hlídka.

Vincenc Červinka: Moje rakouské žaláře. Vzpomínková kronika z let 1914—17. J. Otto, spol. sr. o. v Praze 1928. Stran 416. Kč 60. Redaktor V. Červinka ztrávil téměř 23 měsíců v rakouských žalářích a to jednak v samovazbě pověstné „Čertovy věže, jednak ve vražedných kasematách pevnosti v Komárně a Soproni. V uvedené knize vylíčil své žalářování a politický proces dra Karla Kramáře a společníků, jen čtyř českých lidí, ale v jejich osobách byl celý národ obviněn ze zrady a souzen před válečným osudem vídeňským. České veřejnosti dostává se touto knihou přesného vylíčení průběhu procesu z pera zúčastněné osoby.

Jan Vrba: Chodsko. Průvodce krajem, dějinami jeho lidu a komentář k „Chodským rebeliím“. (Spisy Jana Vrby XIX.) J. Otto, spol. sr. o. v Praze. 1928. Stran 344. 25 Kč., váz. 37 Kč. Čtenáři Vrbových „Chodských rebelií“, jež zpracovávají obdobnou látku jako Jiráskovi „Psohlavci“ najdou v této knize náležitého poučení o kraji a lidu chodském, o původu, privilegiích, právech a zástavách Chodů, jejich náboženské minulosti, jejich sporech, vzpouře a soudu s Lamingeny. Zvláštní kapitola věnována jest osobnosti Kozinově. Není vhodnější knihy pro poučení se o minulosti chodského kraje nad knihu Vrbovu.

Generál Maurice Janin: Moje účast na československém boji za svobodu. Z rukopisu přeložil Dr. Hanuš Jelínek. J. Otto, spol. sr. o. v Praze. 1928. Stran 384+3 mapy. 50 Kč. V dějinách naší zahraniční revoluce generál Janin má zvláštní postavení. Od r. 1916 až do května r. 1920 byl ve styku s vůdci našeho odboje v Rusku, s Národní radou v Paříži, byl svědkem anabase našich legionářů Sibíří i jejich hrdinného jednání s bolševíky. Dílo Janinovo jest historicky cenné, neboť objasňuje vztahy československého francouzské a to z pramene přímého.

Ing. N. Potapenko: Všim jsou vinny ženy. Výbor povídek. Přeložil A. G. Stín. (Ruská knihovna, Svaz. 109) J. Otto,

spol. sr. o. v Praze. 1927. Stran 412. 30 Kč. Soubor povídek ze života ruského pravoslavného duchovenstva, v nichž ženy hrají důležitou úlohu. Povídky vynikají svěžestí, zdravou komičností, dobrosrdečným maloruským humorem a nadšeným idealismem. Působí povzbuzujícím citem útěchy a nadšením k sebeobětavé lásce ve prospěch bližního.

Pavla Kříčková: Srdce hrdinná. Vzpomínky na světovou válku 1914—1918. Česká zemská péče o mládež na Moravě v Brně, chtějíc oslavit 10. výročí naší samostatnosti, vydala ke Svátku matek vzpomínkový sborník, jenž zachycuje obraz světové války. Sborník jest určen v první řadě pro potřebu škol při vyučování občanské výchově, ale poslouží bohatostí obsahu i potřebám širší veřejnosti, zejména rodinám sokolským.

Každá kniha je světem pro sebe. Počínaje od svérázné obálky až po ten poslední puntík, který je na konci historie. Mám touhu vžít se trochu do života každého tobo díla. Poznati jeho početí v duši svého tvůrce, jeho vzrůst a zrání až ke konečné hotovosti. Kolik čistě duševní radosti bylo průvodcem knihy při jejím zrození? — A kolik snad také útrap a strádání? — To nikdo neví, nežli tvůrce sám. A proč jsou knihy psány? Snad proto, aby tiskárny měly co dělat a knihkupci s čím obchodovat? Zajisté ne. Oni pošestili lidé, kteří knihy píší ať v radostném duševním opojení, ať za útrap a strádání, domnívají se bláhově, že mají lidem co říci, přejí si, aby jejich díla byla čtena. Děje se tak v té míře, jak bylo by žádoucí? Lidé nečtou; a čtou-li, není jich volba právě nejšťastnější. Přednost je dávana lehkému braku před díly hodnotnými. A z celé té čtenářské obce jen je malé procento lidí kteří čtou pozorně, kteří dovedou se opravdu vžít a vmyslet v dílo čtené. Ti ostatní jsou čtenáři povrchní, jimž se jedná jen o hodně pestrý, sensační a strakatý děj, byť byl i na kvadrát bloupy, beze všech ambic uměleckých.

J. Zeman.

Obsah fídi redakční kruh. — Redakční závěrka 30. každého měsíce. — Vychází měsíčně. — Vydává Sokolská župa Komenského v Kyjově. — Roční předplatné Kč 8.—. — Číslo jednotlivé Kč 1.—. — Za redakci odpovídá a příspěvky přijímá br. Ant. Konečný, prof. obch. akademie v Uh. Hradišti. — Tiskem K. Hylského v Uh. Hradišti. — Administrační a insertní dotazy vyřizuje knihtiskárna Karla Hylského v Uh. Hradišti. — Povolení používání novinových známek uděleno výnosem ředitelství pošt. a telegr. v Brně č. 44.820/Vl. 13. V. 1920.

**Bezpečná závodní jakost
přijata ČOS. pro III.
mezislet. závody v Praze
1928.**

Pět let záruka. Uvhodné placení.

Tělocvičné nářadí nehodnotné
zásadně nevyrábím.

LOUTKY UMĚLECKY ŘEZBOVANÉ

v každé velikosti zhotoví a výhodně dodá

Jaromír Jeslík,
řezbářské dílny v Luhačovicích.

Vyrábí také lyže, sáňky a umělecký nábytek.

**MORAVSKÝ
RÁJ.**

léčí s úspěchem

LUHAČOVICE

ÁZNĚ

Informace, byty, prospekty:
Správa lázní.

„Vedoucí české lázně.“

Katarhy krční, nosní, hrtanu,
průdušek, (asthma) záducha.
Katarhy žaludku, sířev a cho-
robny ženské. Žlučové a ledvino-
vé kámenky. — Choroby srdce,
nervů, Rheuma, dna, ischias.
Přírodní lázně kyselino-sůličité.

Proslulá vodolčba.

edinečn^o osvědčené

„INHALATORIUM“.

Pneumatické komory.

Saisona od 15. dubna.

Všechny hry a zábavy.

STAVITELSKÁ KANCELÁŘ

**br. JOSEFA HORÁKA, stavitele
v Uh. Hradišti 166,**župního stavebního poradce a přísežného znalce mor.-sl. vrchn. soudu v Brně,
doporučuje se ku vypracování
skiz, plánů, detailů a rozpočtů, odhadů a provádění staveb všeho druhu.

Levné patentní celobetonové ploty.

Se závodem spojeno stavební a umělecké zámečnictví
bra KARLA ANDRÝSKA.Pamatujte na sebe a své milé **úsporami** na dárkové a vkladní knížky**OKRESNÍ ZÁLOŽNY V UHER. BRODĚ!**

Šetrnost je matkou svobody! Šetrností k blahobytu! Šetření - bohaté koření!

KNIHTISKÁRNA

KARLA HYLSKÉHOV UH. HRADIŠTI doporučuje se br. jednotám k provedení
tiskopisů všech druhů

za ceny konkurenční.

Objednávky plakátů spolkových vyřizuje
spolehlivě v nejkratší lhůtě.**C. Neusser, zasílatelství
v Uh. Hradišti.**Stěhování patent. nábytkovými vozy
-- Autostěhování a autodoprava. --**⌘ OBCHOD ⌘**uhlím, dřívím, vápnem, cement, lepenkou, rákosem
sádrou ve velkém i malém.

SPOŘIVOST JEST MATKOU SVOBODY!

SPOŘITELNA

MĚSTA

NAPAJEDEL

a její

sběrna a platebna v Tlumačově.

Přijímají vklady

na knížky, šeky a běžné účty.

Úrokují tyto

při volné dispozici 5⁰/₀, při půlroční výpovědi
5¹/₂⁰/₀ po odečtení zákonných poplatků.

Půjčují

na hypotéky, směnky, běžné účty, cenné
papíry za podmínek nejvýhodnějších.

Provádějí

inkassa, úhrady do ciziny, kup a prodej
cenných papírů.

Úřadují

v Napajedlích denně od 8—12 hod. dop.
v Tlumačově: v neděli od 8—12 h. dop.,
ve čtvrtek od 8—14 h. odp.

*Udílí v peněžních záležitostech bezplatné
informace.*

SPOŘITI JEST VLASTENECKÝ ČIN!

NEBUDÍŽ ČECHA BEZ SPOŘITELNÍ KNÍŽKY!

KDO NESTŘADÁ, NENÍ ÚČASTEN POKROKU SVÉHO NÁRODA!

Spořitelna města Uh. Hradiště,

největší lidový peněžní ústav moravského Slovenska, přijímá vklady a poskytuje půjčky na hypotéky, směnky a cenné papíry. — Za vklady ručí aktiva spořitelny přes 52,000.000— Kč a rezerv. fond Kč 2,900.000— a město Uh. Hradiště poplatní silou a velkostatkem mírové ceny přes 3 miliony Kč.

U spořitelny uloženo jest 52,000.000— Kč.

Dostaveníčkem sokolské společnosti
jest

restaurace v Sokolovně

(hotel „KORUNA“ v Uherském Hradišti).

Výborná domácí kuchyně. — Přírodní vína

O návštěvu prosí

JAN. HOLUB, restauratér.

FOTOGRAF

Václav Bartoň v Uh. Hradišti, proti měšťanské škole,

doporučuje se br. jednotám k provedení tableau, zvětšených obrazů, pohledových fotografií atd. za velmi výhodných cen.

Radio, gramofony, desky, psací stroje Remington, jízdní kola, šicí stroje, hodinky, zlato, optiky, akumulátory, lampy, sluchátka a jiné koupíte levně a ve velkém výběru u

RUDOLFA GERNA, hodináře a mechanika, **UHERSKÉ HRADIŠTĚ.**

Oprava a nabíjení akumulátorů.